

conferences of different levels, master the best international practices. Since training in the field of medicine requires not only implementation of the latest educational methods, techniques but also special equipment, methods of prevention, diagnosis, and treatment.

References

1. Шухтін В., Шухтіна І. Інноваційні методи викладання студентам медичних факультетів. *Новий колегіум*. 2015. № 2. С. 51–54.
2. Про затвердження Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності : Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.11.2000 р. № 522. Дата оновлення: 31.10.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0946-00#n13> (дата звернення: 28.09.2020).
3. Подковко Х. В. Інноваційні освітні технології у вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладах: перешкоди та перспективи впровадження. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: педагогічні науки*. 2016. № 140. 61–64.

КУС Б. І.,
ЧОВРІЙ С. Ю.

Мукачівський державний університет, Україна

ФОРМУВАННЯ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПОЛІЕТНІЧНОГО РЕГІОНУ

Реалізація нової вітчизняної освітньої стратегії неможлива без педагога, компетентного в основах національної та світової культури, здатного сприймати і засвоювати систему загально гуманістичних цінностей з позицій діалогу культур, розвивати культуру міжнаціонального спілкування та формувати міжетнічну толерантність, відповідно до запитів сучасної полікультурної освіти. Політичне сьогодення вимагає від педагога відповідних знань і умінь стосовно ведення освітньої діяльності з урахуванням регіонально-етнічної спрямованості, подолання етнонаціональної напруженості на засадах пріоритету прав особистості, рівноправності національних культур в педагогічних, дитячих, учнівських, студентських та батьківських колективах закладів освіти.

Аналіз наукових досліджень та нормативно-правових документів України дає підстави стверджувати, що в теорії та практиці освіти України накопичено значний досвід, положення якого можуть служити основою модернізації професійної підготовки педагогічних кадрів до взаємодії суб'єктів освітнього процесу в умовах поліетнічного регіону.

На сучасному етапі розвитку вітчизняної системи освіти значно посилюється інтерес до проблеми полікультурної освіти та виховання (Р. Агадуллін, Т. Атрощенко, І. Бех, Л. Волик, Л. Воротняк, О. Грива, О. Гуренко, О. Дубасенюк, В. Євтух, В. Погребняк, В. Поліщук, Л. Пуховська, І. Руденко, С. Сисоєва, О. Сухомлинська, Н. Якса та ін.).

Досліджуючи вимоги сучасної полікультурної освіти приходимо до висновку, що етнопедагогічний зміст професійної підготовки педагога має стати першочерговим, а не виступати у якості додаткового до науково-педагогічного змісту. Особливо це стосується Закарпаття, як одного із багатонаціональних регіонів Української держави, де згідно перепису населення України в 2001 р., [1]

проживає 1254.6 тис. осіб. Переважну більшість (80,5%) становлять українці, угорці займають 12,1%, румуни – 2,6%, росіяни – 2,5%, цигани – 1,1%, словаки – 0,5%, німці – 0,3% та інші).

Характерними особливостями розвитку освіти Закарпаття В. Сагарда, М. Токар, В. Фернега вважають такі: Закарпаття унікальний щодо поліетнічності регіон, в якому впродовж століть у взаєморозумінні, взаємовизнанні, взаємоповазі проживають понад 75 етнокультурних спільнот; населення регіону в силу різнорідних чинників постійно піддавалось демографічно-еміграційним і міграційним процесам; нації та етноси регіону постійно піклувались про створення національних шкіл у відповідності з основними традиціями слов'янської культури; в краї існували й існують найрізноманітніші релігійні конфесії, а також секти [2, с. 21-22].

На підготовку майбутніх педагогів в умовах поліетнічного регіону безпосередньо впливають дві групи педагогічних умов: організаційні та дидактичні. Організаційні умови виводяться з макросоціальних чинників, зокрема, уявлень про менталітет, національну самосвідомість, толерантність, етнізацію, що склалися в суспільній свідомості. До дидактичних умов, які сприяють підготовці педагогічних кадрів в умовах поліетнічного регіону, варто віднести: полікультурну компетентність викладачів; посилення міжпредметних зв'язків у навчанні; залучення студентів до пропагування народних звичаїв, традицій не тільки власних, а й тих, представники яких навчаються поряд; участь у діяльності товариств національних меншин, волонтерській діяльності тощо [3, с. 223-224].

В процесі підготовки педагогічних кадрів у закладах освіти поліетнічного регіону вважаємо за необхідне донесення до майбутніх фахівців інформації про чисельність населення та кількісний склад національних меншин, які проживають на певній території краю; про культурні, мовні та освітні проблеми тієї чи іншої національної меншини. Це можна виконати за допомогою спеціально укладених дисциплін за вибором студента, за рахунок введення полікультурної тематики у зміст навчальних дисциплін та у тематику виховної роботи з студентами у закладах вищої освіти.

Важливим чинником у вирішенні досліджуваного питання вважаємо також сформовану відповідним чином професійну спрямованість, яка визначає позитивне ставлення до професії, наявність усвідомлених мотивів здійснення професійної діяльності, інтерес до неї, прагнення до досягнення високих професійних результатів, позитивне ставлення до представників інших національностей, їх мови, культури, традицій, способу життя, прагнення до привнесення вкладу в позитивне вирішення проблем національного і міжнаціонального характеру. Формування цього компонента передбачає ознайомлення студентів зі специфікою, технологічними особливостями і морально-етичними нормами професії, правами і обов'язками фахівця, набуття досвіду засвоєння культури (держави, регіону), мови (своєї, іноземної чи мови національних меншин регіону), розвиток адекватних уявлень про моральні обов'язки людини до інших та самого себе.

Список використаних джерел

1. Національний склад населення України та його мовні ознаки: За даними Всеукраїнського перепису населення 2001 року / За ред. О. Г. Осауленко. – Київ: Держ. ком. статистики України, 2003. – 245 с.
2. Сагарда В. В. Освітньо-виховні проблеми національних меншин Закарпаття / В. В. Сагарда, М. Ю. Токар, В. С. Фернега. – Ужгород: [б. в.], 2000. – 123 с.
3. Економічна ефективність vs соціальна справедливість: пріоритети розвитку України на етапі подолання кризи: кол. моногр. / НАН України, Секція суспільних і гуманітарних наук. – Київ, 2019. – 350 с.

КУХТА І.

Комунальна установа

Сумський навчально-виховний комплекс

«дошкільний навчальний заклад –

загальноосвітня школа І ступеня № 41 «Райдуга», м. Суми, Україна

ШКОЛА ЯК ОСВІТНЯ СИСТЕМА В УМОВАХ УПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Вступ України до ЄС передбачав суттєві реформи в політичній та соціальній сферах суспільства. Як частина соціального життя освітня система також зазнала змін. Нова українська школа дала поштовх діяльності керівників, яка десятиліттями не змінювалась і була досить статичною. Зміни в освіті необхідні, бо вона є невід'ємною частиною нашого життя, а погляди на життя змінюються, технології втручаються в усі сфери суспільства, змінюються діти. Тому потрібно повністю переглянути функції школи, зрозуміти, яку роль вона повинна виконувати, як може вплинути навчання на подальшу долю дитини. Сучасна школа покликана реалізувати завдання і суспільства, і сім'ї. Якість освіти учнів, компетентність учителів, партнерство з громадою, всебічне процвітання школи залежить від професіоналізму керівника [1].

Результат діяльності учнів і професіональний розвиток учителів прямо залежить від підвищення професійної компетентності керівника закладу освіти, тому велику увагу слід приділяти вдосконаленню професійних умінь та самонавчанню протягом всього періоду діяльності. Саме підготовка і прийняття законодавчих норм, що затверджують професійний статус керівника, нарешті дадуть початок визнання «де-юре», і «де-факто» професії «керівника освіти». Адже в Україні, саме поняття «керівника освіти» до цього часу офіційно означало лише посаду [2].

Реформування освіти з урахуванням передового світового досвіду (принципи демократизації, гуманізації, гуманітаризації освіти, відкритості системи освіти, безперервності освіти, багатоукладності та варіативності освіти) було одним із стратегічних завдань освітньої реформи в перші роки незалежності. Подальша інтеграція країни у світовий економічний та культурний простір, активні глобалізаційні процеси, спонукають до синхронізації української освіти з європейською для ефективної співпраці та виходу на новий рівень взаємодій. Зараз відбувається новий етап реформування освіти, що передбачає системні, трансформаційні зміни. У контексті цього хочемо визначити основні тенденції реформування вітчизняної освіти та з'ясувати, якою мірою вони відповідають та

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>